

รักสามเส้าในนวนิยายของ ซิมอน เดอ โบวัวร์*

จินตนา ดำรงค์เลิศ
ภาควิชาศิลปกรรม
ราชบัณฑิตยสถาน

บทคัดย่อ

ซิมอน เดอ โบวัวร์ เสนอความคิดสตรีนิยมในนวนิยายของเธอ โดยสร้างเรื่องรักสามเส้าซึ่งประกอบด้วยชายหนึ่งหญิงสอง บทความนี้ถกเรื่องรักสามเส้าโดยศึกษาผ่านนวนิยายเรื่อง *La Femme rompue* ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ใน ค.ศ. ๑๙๖๘

นวนิยายเรื่อง *La Femme rompue* เขียนเป็นบันทึกเล่าเรื่องโดย มอนีก ภรรยาของนายแพทย์โมริช มอนีกและโมริชเป็นคู่สมรสในอุดมคติซึ่งครองรักกันมานาน ทั้งคู่มีบุตรสาว ๒ คน กอแลตแต่งงานแล้วอยู่ที่กรุงปารีส เธอเลือกที่จะใช้ชีวิตเป็นแม่บ้าน ส่วนลูเซียนทำงานอยู่ในสหรัฐอเมริกา โมริชแนะนำให้มอนีกหางานทำเนื่องจากลูก ๆ โตหมดแล้ว แต่มอนีกไม่สนใจกลับไปทำงาน เธอยังคงพอใจที่จะอยู่ดูแลบ้าน ซิมอน เดอ โบวัวร์ชี้ให้เห็นว่ามอนีกได้พลาดโอกาสที่จะเป็นอิสระ ผู้ประพันธ์คิดว่าผู้หญิงจำเป็นต้องประกอบอาชีพการงานเพื่อสามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย

ชีวิตสมรสอันมีความสุขของมอนีกจบลงเมื่อโมริชมีหญิงอื่น เธอผู้นี้ชื่อ โนแอลี เกราร์ เป็นทนายความและแม่หม้าย เป็นคนสวย ฉลาด มีเสน่ห์ ซึ่งเป็นลักษณะผู้หญิงแบบฉบับของซิมอน เดอ โบวัวร์ ในที่สุดโมริชทิ้งมอนีกไปอยู่กับโนแอลี มอนีกตกอยู่ในสภาพสิ้นหวัง ไม่มีสามี ไม่มีลูกอยู่ด้วย และไม่มีอาชีพการงาน เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นสิ่งที่ซิมอน เดอ โบวัวร์ เขียนไว้ในหนังสือ *Le deuxième sexe* ว่า ผู้ชายเป็น “เพศผู้มา”

มอนีกบันทึกไว้ในตอนจบของนวนิยายว่า เธอรู้สึกกลัว ความคิดซึ่งผู้เขียนซ่อนไว้คือ ผู้หญิงจำเป็นต้องเอาชนะความจริงอันน่ากลัวนี้ให้ได้ เพราะนี่มิใช่ชะตากรรมที่เอาชนะไม่ได้

คำสำคัญ : ซิมอน เดอ โบวัวร์, นวนิยายฝรั่งเศส, สตรีนิยม, รักสามเส้า

ซิมอน เดอ โบวัวร์ (Simone de Beauvoir) เป็นนักเขียนสตรีชาวฝรั่งเศส มีชีวิตอยู่ระหว่าง ค.ศ. ๑๙๐๘-๑๙๘๖ จบการศึกษาด้านปรัชญา เป็นที่รู้จักกันดีในฐานะคู่ชีวิตของฌอง-ปอล ซาทร์ (Jean-Paul Sartre) นักเขียนและนักปรัชญาแนวอัตถิภาวนิยม ซิมอน เดอ โบวัวร์ ได้รับอิทธิพลแนวความคิด

อัตถิภาวนิยมจากฌอง-ปอล ซาทร์ ใน ค.ศ. ๑๙๕๔ เธอได้รับรางวัลกงกูร์ (Goncourt) จากหนังสือเรื่อง *Les Mandarins*

ซิมอน เดอ โบวัวร์ มีชื่อเสียงโดดเด่นจากผลงานเขียนเกี่ยวกับสถานภาพสตรี เรื่อง *Le deuxième sexe* (ค.ศ. ๑๙๔๙) ซึ่งเธอชี้ให้เห็นการกดขี่สตรีว่าเป็นเพศที่สอง โบวัวร์

คิดว่าผู้หญิงจำเป็นต้องปลดปล่อยตนเองให้พ้นจากภาพลักษณ์ดั้งเดิมที่สังคมกำหนดและสร้างคุณค่าให้แก่อนตนเองด้วยการทำงาน นวนิยายของซิมอน เดอ โบวัวร์ หลายเรื่องสะท้อนแนวความคิดใหม่เกี่ยวกับบทบาทของสตรี และโครงเรื่องที่ใช่มักเป็นเรื่องรักสามเส้า ดังตัวอย่างเช่น เรื่อง *La Femme rompue* (ค.ศ.

* บรรยายในการประชุมสำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕

๑๙๖๘)^๑ ซึ่งจะนำมาอภิปรายในบทความนี้ รักสามเส้าที่กล่าวถึงในที่นี้เป็นเรื่องความรักของชาย ๑ คน และหญิง ๒ คน

La Femme rompue หมายถึงผู้หญิงที่ถูกตัดขาดหรือเลิกรา ซึ่งได้แก่นางเอกของเรื่องชื่อว่า **มอเน็ก** (Monique) นวนิยายเรื่องนี้มีขนาดสั้น เขียนในรูปแบบที่ประจำวันของนางเอก เรื่องราวดำเนินตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๓ กันยายน ซึ่งอยู่ในฤดูใบไม้ร่วง และจบลงในวันที่ ๒๔ มีนาคม ช่วงต้นฤดูใบไม้ผลิ การ

เลือกเขียนนวนิยายในรูปแบบบันทึกทำให้ซีมอน เดอ โบวัวร์ สามารถสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของนางเอกหรือ “ฉัน” (je) ได้สะดวกและละเอียดทุกแง่มุม

นวนิยายเปิดฉากด้วยบันทึกของนางเอกติดต่อกัน ๒ วัน คือวันที่ ๑๓ และ ๑๔ กันยายน บอกเล่าข้อมูลเกี่ยวกับฤดูกาลและครอบครัว มอเน็กขับรถผ่านธรรมชาติชนบทสัมผัสกับ “ต้นหญ้าอ่อนอบอุ่น ได้ฟ้าในฤดูใบไม้ร่วง และกลิ่นของมวลใบไม้ที่หล่นทับถมอยู่” (น. ๑๒๑)

ในหน้าที่ ๒ เธอเอ่ยถึงสามีซึ่งเป็นแพทย์ชื่อ **โมริซ** (Maurice) บุตรสาว ๒ คนชื่อ **กอแลต** (Colette) และ **ลูเซียน** (Lucienne) กอแลตแต่งงานแล้วกับชอง-ปีแยร์ และแยกไปอยู่ต่างหาก ส่วนลูเซียนไปทำงานที่สหรัฐอเมริกา ซีมอน เดอ โบวัวร์ เริ่มแสดงความเห็นว่า ผู้หญิงควรแสดงความสามารถด้วยการทำงานตั้งแต่วันที่ ๓ ของนวนิยาย โมริซกล่าวเน้นกับมอเน็กว่า “คุณจะทำอะไร คุณควรหางานทำ” มอเน็กไม่ใส่ใจกับข้อเสนอของโมริซ เธอบันทึกว่า

“...อย่างไรก็ดี ขณะนั้นฉันไม่ประสงค์จะทำงาน ฉันต้องการใช้ชีวิตเพื่อตัวฉันเองบ้าง ใช้ชีวิตส่วนตัวกับโมริซสองต่อสองซึ่งเป็นเวลานานแล้วที่เราไม่มีโอกาสเช่นนั้น ฉันมีโครงการมากมายในสมอง”

(น. ๑๒๓)

การที่มอเน็กปฏิเสธการทำงานทำให้เธอพลาดโอกาสที่จะเป็นอิสระในชีวิต ซีมอน เดอ โบวัวร์ อธิบายว่า “การจะปลดปล่อยสตรี คือการปฏิเสธที่จะขังเธอไว้ในความสัมพันธ์กับผู้ชาย”^๒ แต่ในที่นี้ มอเน็กกลับ

ต้องการกักขังตนเองไว้กับสามี โครงการต่าง ๆ ของเธอเกี่ยวพันกับการใช้เวลาอยู่กับสามีและลูก ๆ เมื่อกอแลตป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ เธอมีความกังวลเกี่ยวกับสุขภาพของลูกสาวอย่างมากทั้ง ๆ ที่กอแลตมี

สามีคอยดูแลอย่างดี เธอขอให้โมริซไปตรวจสุขภาพลูกสาว และคิดแม้กระทั่งให้โมริซนำความไปปรึกษากับ **ตาลโบ** (Talbot) เพื่อนร่วมงานมอเน็กบันทึกว่า

“...เย็นวันนี้ฉันรู้สึกท้อแท้พิกล ฉันวางแผนดัดแปลงห้องนอนของลูก ๆ เป็นห้องนั่งเล่นซึ่งจะดูน่าอยู่กว่าห้องทำงานของโมริซและห้องรับแขก ฉันตระหนักว่าลูเซียนจะไม่กลับมาอยู่บ้านอีก บ้านจะเงียบลง ฉันรู้สึกไม่สบายใจเรื่องกอแลต โชคดีนะที่พรุ่งนี้โมริซจะกลับบ้านแล้ว”

(น. ๑๒๕)

^๑ Simone de Beauvoir, **La Femme rompue** (Paris: Gallimard, 1967), p. 119-252.

^๒ Simone de Beauvoir, **Le deuxième sexe**, tome 2 (Paris: Gallimard, 1949), p. 576.

มอีนีกกล่าวว่า นี่คือเหตุผลหลักที่เธอไม่ผูกมัดตนเองกับการทำงานประกอบอาชีพ เธอต้องการมีเวลาว่างให้กับสมาชิกของครอบครัวทุกคนซึ่งเธอเข้าใจว่าต้องการเธอ ทั้ง ๆ ที่บัดนี้ลูก ๆ ต่างเติบโตมีทางเดินในชีวิตของตนหมดแล้ว การเลือกที่จะคงมีชีวิตอยู่กับบ้านต่อไปโดยไม่ประกอบหน้าที่การงาน ไม่ประกอบอาชีพใด ๆ จึงเป็นข้อวิพากษ์ซึ่ง ซีมอน เดอ โบวัวร์ ประสงค์จะแสดง ณ ที่นี้ เนื่องจากซีมอน เดอ โบวัวร์ มีจุดประสงค์ที่จะ “ปลุกให้ผู้หญิงลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงตนเอง”^๓ การที่มอีนีกไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตนเองทำให้เธอมีความทุกข์มากขึ้นโดยขาดเหตุผลอันสมควร เมื่อเธอเป็นห่วงอาการไข้ของกอลแลต เธอปรารถนาจะปรับทุกข์กับสามี แต่โมรีซก็ติดงานวิจัยอยู่ในห้องปฏิบัติการจนตึกตื่นเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพชีวิตของเธอหยุดนิ่งขณะที่คนรอบข้างต่างขวนขวายหาความก้าวหน้าในชีวิต เธอรอปรึกษาโมรีซจนห้าทุ่ม เขาก็ยังไม่กลับบ้าน มอีนีกรู้สึกโกรธและคิดว่า “ฉันต้องการคุณ แต่คุณก็ไม่อยู่” (น. ๑๒๗) เธอเริ่มมองโมรีซในทางร้าย “จะมีประโยชน์อะไรที่จะต่อสู้กับโรคภัยและความเจ็บปวด ถ้าคุณปฏิบัติกับภรรยาของคุณอย่างไร้หัวใจเช่นนี้” มอีนีกตัดสินใจว่าความ

ประพุดิตดังกล่าวของโมรีซถือเป็น “ความไม่ใส่ใจ” เป็น “ความใจร้าย” (น. ๑๒๘)

ซีมอน เดอ โบวัวร์ ได้ศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของชายกับหญิงในการแต่งงาน เธอกล่าวว่า ในสมัยโบราณ หญิงสาวเป็นผู้ถูกกระทำ คือ ถูกกำหนดให้แต่งงานโดยบิดามารดา ในขณะที่ผู้ชายเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจเรื่องการมีภรรยา มากกว่า ผู้ชายถือว่าการแต่งงานเป็นการขยายอาณาจักรของเขาเอง กล่าวคือ เป็นการสร้างครอบครัวใหม่ที่จะทำให้เขาเป็นอิสระ ผู้ชายสามารถคิดคำนวณถึงผลได้ผลเสียจากการแต่งงาน สำหรับผู้ชาย การแต่งงานเป็นวิถีชีวิต มิใช่ชะตากรรม ดังนั้น ผู้ชายบางคนจึงเลือกที่จะใช้ชีวิตเป็นโสดเมื่อเขาชอบอยู่คนเดียว^๔ ซีมอน เดอ โบวัวร์ วิเคราะห์สถานภาพของผู้หญิงที่แต่งงานว่าเธอจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายในฐานะภรรยา แต่เธอกลายเป็น “ข้าทาส (vassale)” ของสามี กล่าวคือ ในด้านเศรษฐกิจสามีเป็นหัวหน้าครัวเรือน ในด้านสังคมผู้เป็นภรรยาใช้นามสกุลของสามี เข้าไปอยู่ในชนชั้น (classe) ของสามี เป็นผู้ติดตามสามีตามความจำเป็นของหน้าที่การงาน ผู้หญิงจะมีชีวิตดัดขาดไม่มากนักน้อยกว่าอดีตหรือ

ครอบครัวของตน มีพันธะที่จะต้องซื้อสัตย์อย่างเคร่งครัดต่อสามี ตามกฎหมายฝรั่งเศสก่อน ค.ศ. ๑๙๔๒ ผู้หญิงจะต้องซื้อฟังสามี จนมีผู้เปรียบเทียบว่าภรรยาเป็นของสามี ดุจเดียวกับลูกเป็นของแม่^๕

ซีมอน เดอ โบวัวร์ เสนอภาพภรรยาผู้ซื้อสัตย์ต่อสามีผ่านมอีนีกในเรื่อง *La Femme rompue* แต่ทว่าโมรีซผู้เป็นสามีกลับมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากความซื้อสัตย์ต่อภรรยา การกลับบ้านดึกอย่างซ้ำซากของโมรีซมีแว่วว่าจะไม่ใช่การวิจัยทดลองในห้องปฏิบัติการเสียแล้ว มอีนีกเคยรำไห้บอกเขาว่าถ้าเขานอกใจเธอ เธอจะฆ่าตัวตาย เธอรักเขามาตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตร่วมกัน เธอรักเขามากเกินกว่าจะทนรับความนอกใจของเขาได้ (น. ๑๓๑) แต่แล้วในที่สุดเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายนโมรีซก็สารภาพว่าเขา “มีผู้หญิงอีกคนหนึ่งในชีวิต” ชื่อ โนแอลลี เกราร์ (Noëllie Guérard) เป็นทนายความและแม่หม้ายลูกติด ๑ คน เป็นคน “สวย ฉลาด เร้าใจ” (น. ๑๓๑) ภาพลักษณ์ของโนแอลลี เกราร์ สอดคล้องกับคำอธิบายของซีมอน เดอ โบวัวร์ ในหนังสืออัตชีวประวัติเรื่อง *La Force de l'âge* (ค.ศ. ๑๙๖๐) ว่าการที่เธอเรียกร้องให้ผู้หญิงยืนหยัดอยู่ด้วยตนเองมิได้หมายความว่าเธอ

^๓ Françoise Rétif, Simone de Beauvoir. *L'Autre en miroir* (Paris: L'Harmattan, 1998), p. 77.

^๔ *Le deuxième sexe*, tome 2, p. 225-226.

^๕ *Ibid.*, p. 226.

ต้องการให้ทอดทิ้งตัวตนความเป็นหญิง (être-femme) หรือให้ผู้หญิงนึกเสียตายที่ไม่ได้เกิดเป็นผู้ชาย (homme manqué)^๖ ส่วนกรณีของมอริกซึ่งเป็นภรรยาที่นับว่าเลือกทางเดินผิดที่นำชีวิตไปขึ้นอยู่กับสามีโดยไม่แสวงหาคคุณค่าของตนเอง ในหนังสือ *Le deuxième sexe* ซีมอน เดอ โบว์วัวร์ กล่าวว่า มีคนจำนวนไม่น้อยที่อ้างถึง “ความเสมอภาคในความแตกต่าง” (égalité dans la différence) แต่เธอไม่เชื่อเช่นนั้น เธอคิดว่า “มีความแตกต่างในความเสมอภาค” (des différences dans l'égalité) ด้วยเหตุนี้การปลดปล่อยผู้หญิงก็คือ การปฏิเสธที่จะกักขังผู้หญิงไว้ในความสัมพันธ์ที่เธอมีกับผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงจำเป็นต้องคิดว่าเธอสามารถจะดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย^๗

ในความสัมพันธ์ของรักสามเส้าคือชาย ๑ คน และหญิง ๒ คน ซีมอน เดอ โบว์วัวร์ กล่าวว่า ปัญหาสำคัญมิได้อยู่ที่เรื่องชู้สาว เธอต้องการชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงซึ่งเป็นนางเอกในนวนิยายของเธอเข้าใจผิดที่ใฝ่ฝันจะเป็นเจ้าของผู้ชายโดยสิ้นเชิงแต่ผู้เดียว ซีมอน เดอ โบว์วัวร์ เสนอความคิดผ่านประสบการณ์ของนางเอกว่า จะต้องไม่หลงละเมอว่าความรักระหว่างชายและหญิงจะหลอมเป็นหนึ่งเดียวตลอดไป ด้วย

เหตุนี้มอริกจึงจำเป็นต้องค่อย ๆ ทำความเข้าใจในพฤติกรรมของโมริชตามคำแนะนำของเพื่อนสนิทของเธอที่ชื่อ อีซาเบล (Isabelle) ซึ่งกล่าวว่า มอริกจะต้องเคารพในเสรีภาพของโมริช โนแอลคือความแปลกใหม่สำหรับโมริช ในที่สุดมอริกต้องยอมรับว่าโมริชจะต้องแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไปอยู่กับโนแอล

วรรณคดีฝรั่งเศสในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ สะท้อนให้เห็นแนวทางแก้ปัญหาในชีวิตแต่งงานของชนชั้นกลางแนวเดียวกัน กล่าวคือ คู่สมรสพยายามทุกวิถีทางที่จะพยายามรักษาชีวิตคู่เอาไว้ นักเขียน เช่น บาลซัค (Balzac) ได้แสดงแนวความคิดนี้ไว้ในนวนิยายของเขาหลายเรื่อง เขาคิดว่าการแต่งงานและความรักเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาแยกออกจากกัน แต่ในขณะเดียวกัน บาลซัคก็มีจุดยืนว่าผู้หญิงไม่ควรจะถูกกระทำเสมือนหนึ่งเป็นสิ่งของในงานเขียนเรื่อง *Physiologie du mariage* บาลซัคกล่าวว่า การแต่งงานนับว่าเป็นกฎหมาย พันธสัญญาหรือสถาบัน ดังนั้น การแต่งงานจะต้องได้รับการยอมรับนับถือโดยทั่วไปในสังคม ความสุขในชีวิตแต่งงานเกิดจากความเข้าใจระหว่างคู่สมรส ผู้ชายจะต้องประพฤติตนให้อยู่ในกรอบของเกียรติยศและความละเอียดอ่อน ถ้าผู้ชายต้องการเป็น

ที่รักของผู้อื่น เขาก็ควรรักผู้อื่นอย่างจริงจังด้วย เนื่องจากความรู้สึกที่จริงใจย่อมชนะใจทุกคน อย่างไรก็ตาม บาลซัคเน้นด้วยว่า ผู้หญิงก็มีหน้าที่ต้องรักษาความซื่อสัตย์ต่อสามีเช่นกัน ในนวนิยายบางเรื่อง บาลซัคสร้างตัวละครผู้ชายที่แต่งงานเพราะมุ่งหวังทรัพย์สินสมบัติของภรรยา มารักษาสถานภาพทางสังคมของตน กรณีนี้เป็นตัวอย่างวิพากษ์ผู้ชายที่ขาดความจริงใจและไม่รักจริง

ซีมอน เดอ โบว์วัวร์ เสนอความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงในสังคมผ่านโมริชซึ่งคิดว่าผู้หญิงควรประกอบอาชีพการงาน เมื่อกอลแลตเลือกที่จะใช้ชีวิตเป็นแม่บ้านหลังแต่งงาน โมริชเสียใจมาก เขาหงุดหงิดใสมอริกที่ไม่พยายามชักจูงลูกสาวให้ออกไปทำงาน ต่อมาเมื่อมอริกเล่าว่า เพื่อนของเธอพูดถึงโนแอลว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อสามีมาก่อน โมริชระเบิดคำพูดโต้ตอบว่า “ผู้หญิงที่ไม่ทำอะไรเลยไม่สามารถจะชื่นชมผู้หญิงที่ทำงานได้” (น. ๑๕๕) คำพูดนี้สร้างความปวดร้าวใจให้แก่มอริกมาก โมริชเอนเอียงไปทางโนแอลมากขึ้น ในวันที่ ๕ พฤศจิกายน หรือประมาณ ๕ สัปดาห์ หลังจากโมริชสารภาพว่ามีความสัมพันธ์เชิงชู้สาวกับโนแอล มอริกบันทึกว่า

^๖ Simone de Beauvoir, *La Force de l'âge* (Paris: Gallimand, 1960), p. 388-389.

^๗ *Le deuxième sexe*, tome 2, p. 575-576.

“...อา ฉันเคยภาคภูมิใจเหลือเกินในชีวิตแต่งงานของเราว่าเราเป็นคู่สมรส
ตัวอย่าง เราเคยแสดงว่าความรักสามารถยืนยาวไปได้โดยมีวันจิตจาง ฉัน
เคยอวดอ้างตนว่าเป็นที่หนึ่งในเรื่องความซื่อสัตย์มาหลายครั้ง บัดนี้ชีวิตคู่
อันเป็นตัวอย่างของเราต้องพังทลายแหลกราญ ! สิ่งที่เหลืออยู่คือสามีที่
หลอกหลวงภรรยา และภรรยาที่ถูกทอดทิ้งและต้องฟังคำพูดโกหกของสามี...”

(น. ๑๖๕)

มอณีกนึกหวาดระแวงว่าคนอื่น ๆ จะล่วงรู้ถึงความสัมพันธ์เชิงชู้สาวระหว่างโมริชกับโนแอลี เธอบันทึกว่า

“...ฉันอยากรู้ว่าใครบ้างที่รู้เรื่องนี้ ใครบ้างที่ไม่รู้ ตั้งแต่เมื่อใด พวกเขารู้สึก
สมเพชฉันหรือเปล่า หัวเราะเยาะฉันหรือเปล่า...”

(น. ๑๖๖)

โมริชปกป้องชู้รักของเขาใน
ทุกเรื่อง เมื่อมอณีกเปรยว่าคนมี
อาชีพทนายมักเห็นแก่เงินและ
บางครั้งก็ทำงานเพื่อปกป้องคนผิด
โมริชตอบว่า โนแอลีเป็นทนายที่
เลือกว่าความ เธอจะเรียกค่าจ้างแพง
ถ้าลูกความมีฐานะดี แต่อาจว่าความ
ให้โดยไม่เรียกค่าใช้จ่ายถ้าลูกความ
ยากจน (น. ๑๖๖) เมื่อมอณีกกล่าวว่า
โนแอลีเป็นคนทะเลาะทะเลาะขาน โมริช
กล่าวว่า ความทะเลาะทะเลาะขานสำหรับ
ผู้มีอาชีพทนายบางครั้งมีใช้เพื่อเงิน
หรือชื่อเสียง แต่เป็นการทำคดีที่น่า
สนใจ ส่วนข้อกล่าวหาของมอณีกที่
ว่าโนแอลีเป็นสาวสังคม โมริชกลับ
เห็นว่าเป็นการคลายเครียดหลังการ
ทำงานหนัก (น. ๑๖๗) จึงเห็นได้
ว่าโมริชมีความเห็นทางบวกเกี่ยวกับ
โนแอลีทุกเรื่อง มอณีกไม่สามารถ
โน้มน้าวให้โมริชมองโนแอลีในแง่
ร้ายได้ เธอประชดสามัคคีด้วยการ
โทรศัพท์ไปนัดหมายกับชายหนุ่ม

ผู้เคยหลงรักเธอ มีนามว่า กียอง
(Quillan) มอณีกบันทึกว่า “ฉันไม่
เคยรู้สึกภาคภูมิใจกับการกระทำ
เช่นนี้แต่อย่างใด ทว่าฉันต้องการ
ความรู้สึกมั่นใจว่ายังมีผู้ชายที่สนใจ
ในตัวฉันอยู่” (น. ๑๖๘) กียองเป็น
จิตรกร เขาพามอณีกไปสังสรรค์กับ
บรรดาเพื่อนของเขา ซึ่งมีทั้งจิตรกร
ประติมากร และนักดนตรี อย่างไร
ก็ดี มอณีกหาได้คลายความทุกข์
ลงไม่

ประมาณ ๑ เดือนต่อมา ในวันที่
ที่ ๑ ธันวาคม ชีวิตคู่ระหว่างโมริช
กับมอณีกก็ถึงจุดวิกฤติ เมื่อมอณีก
ถามโมริชว่าเขาจะเลือกใครระหว่าง
เธอกับโนแอลี โมริชไม่สามารถตอบ
ได้ และเมื่อมอณีกว่าโนแอลีเป็นคน
ไม่ดี โมริชทนฟังไม่ได้ เขาได้ตอบ
กลับว่ามอณีกเป็นคนก้าวร้าว ชอบ
วางอำนาจ มอณีกเป็นต้นเหตุให้
กอลแลตต้องแต่งงานกับผู้ชายที่ไม่
คู่ควรและเป็นต้นเหตุให้ลูเซียนต้อง

หนีไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกา (น. ๑๘๖)
เขาพูดใส่หน้าเธอว่าเขาสิ้นรักในตัว
เธอมานาน ๘ ปีแล้ว และระหว่างนั้น
เขามีความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นมา
ตลอด คือ กับหญิงสาวชื่อแปเลอแรง
เป็นเวลา ๒ ปี กับสาวชาวอเมริกาใต้
กับพยาบาลในคลินิกของเขาเอง และ
ท้ายที่สุดกับโนแอลีนับถึงปัจจุบัน
นาน ๑๘ เดือน (น. ๑๘๗) ถ้าพิจารณา
เปรียบเทียบโมริชกับมอณีกหลังเกิด
วิกฤติการณ์ชีวิตคู่ จะเห็นว่าโมริช
อยู่ในสภาพที่เหนือกว่ามอณีกมาก
เขามีผู้หญิงอยู่ข้างเคียงตลอดเวลา
ก่อนจะมาติดอยู่ที่โนแอลี เขามีอาชีพ
การงานและมีรายได้เลี้ยงตนเอง
ซึ่งทำให้เขามีอิสระในการตัดสินใจ
เรื่องชีวิตสมรสว่าจะประคับประคอง
ต่อไปหรือปล่อยให้ขาดสะบั้นลง
ส่วนมอณีกนั้นเกือบไม่สามารถต่อ
รองกับโมริชได้เลย เธอไม่มีรายได้
จากการประกอบอาชีพ เธอไม่มีลูก
อยู่เป็นเพื่อนในบ้าน เธอไม่อาจหา

ผู้ชายใหม่ที่ให้ความมั่นคงและจริงจังกับเธอ ส่วนโมริซก็พร้อมจะทอดทิ้งเธอไปโดยสิ้นเชิงทุกเมื่อ มอนีกจึงตกอยู่ในสภาพของผู้สูญเสียทุกอย่าง ในหนังสือ *Le deuxième sexe* เล่ม ๑

ซีมอน เดอ โบวัวร์ เขียนไว้ว่า ผู้ชายเป็น “เพศผู้ขี้ขลาด (*sexe qui tue*)” และ “ในหมู่มนุษย์ ความเหนือกว่ามิได้เป็นของผู้ให้กำเนิด แต่เป็นของเพศผู้ขี้ขลาด” (น. ๑๑๑)

วันที่ ๖ ธันวาคม มอนีกบันทึกว่า เธอนอนไม่หลับในคืนที่โมริซไปนอนค้างกับโนแอลลี เธอคร่ำครวญอย่างน่าเวทนาในตอนหนึ่งว่า

“...ฉันบอกกับตนเองว่าถ้า मैंเขาตาย ฉันก็จะไม่รู้สึกรู้สีกแม้แต่น้อยว่าได้สูญเสียเขาไป ฉันไม่รู้ว่าเป็นใคร ฉันไม่รู้ว่าจะรู้สึกต่อไป ชีวิตที่ผ่านมาของฉันพังทลายเสมือนเกิดแผ่นดินไหวที่ผืนแผ่นดินม่วงตัวดูดกลืนสรรพสิ่งไว้หลังคุณขณะที่คุณวิ่งหนี ชีวิตฉันจะไม่มีวันหวนกลับไปเหมือนเดิม บ้านอันทรธานหายไป หมู่บ้านสาบสูญ หุบเขาไม่เหลือซาก ถึงแม้ว่าคุณจะยังมีชีวิตอยู่รอดคุณก็ไม่เหลืออะไรแล้ว ไม่มีแม้แต่ผืนดินที่คุณจะยืน”

(น. ๑๙๓)

มอนิกนอนซึมหัวใจแตกสลายอยู่บนเตียงจนสาย ไม่รับประทานอาหารเช้า กลางวันโมริซก็ไม่กลับมารับประทานอาหารเช้า และต่อมาเขาก็ไม่กลับบ้านเลย มอนีกบันทึกว่าเธอไม่เคยคิดคำนวณว่าเธอจะได้อะไรจากโมริซ เธอรู้สึกว่ารักโมริซตั้งแต่เขามีอายุ ๒๓ ปี ตอนนั้นโมริซยังมีอนาคตไม่แน่นอน เธอรักเขาทั้ง ๆ ที่ชีวิตเขายังไม่มีหลักประกัน เธอปฏิเสธที่จะประกอบอาชีพการงาน แต่เธอก็ไม่เสียใจที่คิดเช่นนั้น (น. ๑๙๔) ฝ่ายโมริซก็ให้สัญญาว่าจะซื้อสัตย์ต่อเธอ เขารู้สึกขมขื่นโทมนัสเมื่อแม่ของเขาแต่งงานใหม่

โมริซรู้สึกหวาดกลัวการหย่าร้างหรือการแยกทางของคู่สมรส (น. ๑๙๕) มอนีกเชื่อมั่นว่าโมริซผูกพันกับเธออย่างลึกซึ้งและไม่มีใครจะมาทำลายสัมพันธ์ภาพอันแข็งแกร่งนี้ลงได้ เธอไปหากูตูรีเยร์ (*Couturier*) ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของโมริซเพื่อขอความเห็น แต่กูตูรีเยร์เลี้ยงที่จะแสดงความเห็นใด ๆ เมื่อมอนิกนำเรื่องไปปรึกษาเพื่อนสนิทของเธอชื่อ มารีลองแบร์ (*Marie Lambert*) มารีได้แต่ยิ้มและกล่าวว่า “เราไม่มีวันเข้าใจความรักของคนอื่นได้หรอก” (น. ๑๙๖)

การที่โนแอลลีมีอายุถึง ๓๘ ปี

ทำให้มอนิกไม่เข้าใจว่าโมริซเห็นโนแอลลีดีกว่าเธอตรงไหน เพราะโนแอลลีมิใช่สาวรุ่น มอนีกจำไม่ได้ว่าความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างเธอกับสามีเฉื่อยชาลงตั้งแต่เมื่อใด เธอค้นหาสาเหตุการนอกใจของโมริซด้วยการตรวจราศีของวันเดือนปีเกิด และพบว่าเธอกับโมริซราศีไม่ต่อกัน สิ่งที่ทำให้ง่ายต่ออกย้ำคุณค่าที่ต่างกันระหว่างตัวเธอกับโนแอลลี อีซาเบลให้สติมอนีกว่าไม่มีประโยชน์ที่มอนีกจะไปคิดค้นหาว่าเธอมีข้อดีข้อด้อยตรงไหนเมื่อเปรียบเทียบกับโนแอลลี มอนีกปล่อยให้ตัวเองจมปลักอยู่กับความทุกข์ระทม เธอบันทึกว่า

“นี่เป็นการจมดิ่งสู่กลิ่นลึกสุดของความโศกเศร้า ยามทุกข์ใจเช่นนี้ เราไม่ต้องมีการมีกิจกรรมบันเทิงใด ๆ เลย ที่ฉันเคยเปิดแผ่นเสียงฟังเพลงยามตื่นนอนก็ไม่ทำอีกต่อไป ฉันไม่ออกไปดูหนังอีกเลย ฉันไม่จับจ่ายซื้อของ (...) ฉันเฝ้ามองวันอันแสนยาวซึ่งฉันยังจะต้องมีลมหายใจต่อไป...”

(น. ๒๐๓-๒๐๔)

การยังคงมีชีวิตอยู่รอด (sur-vivre) มิใช่การมีชีวิต (vivre) มอนีกกลายเป็นเสมือนคนพิการ เธอได้สูญเสียความหมายในชีวิตที่ทำให้เธอเป็นตัวตนอยู่ในโลก เธอได้สูญเสีย “อัตลักษณ์” ของเธอไป (น. ๒๓๘) เมื่อเธอรู้ว่าสูญเสียสามีอันเป็นที่รัก ชีวิตปัจจุบันของเธอว่างเปล่า และอนาคตของเธอก็พลันว่างเปล่าไปด้วย

อย่างไรก็ดี ซีมอน เดอ โบวัวร์ ไม่ชอบให้มนุษย์ตกอยู่ในสภาพยอมจำนน การสูญเสียสามีที่รักของมอนีกเป็นความจริง (réalité) ที่ต้องยอมรับ แต่มิใช่ชะตากรรม (fatalité) อันแก้ไขไม่ได้ ประตูลงหน้าต่างจะปิดตาย ภรรยาผู้สูญเสียสามียังมีโอกาสเปิดประตูไปสู่อนาคตได้ เธอต้องรวบรวมความกล้าหาญและก้าวไปข้างหน้าเพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของ

เธอให้ได้ โดยอัตลักษณ์นี้จะเป็นอิสระจากอัตลักษณ์ที่สังคมยึดเยียดให้เธอ อนาคตที่ปราศจากสามี (ซึ่งไม่เชื่อสัตย์) อาจทำให้เธอหวาดกลัว แต่ก็ยังเป็นประตูที่เปิด เป็นประตูแห่งความหวัง นางเอกผู้ถูกทรยศฉบับนี้ทีกของเธอเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคมว่า

“กอแลตและซอง-ปีแยร์คอยฉันอยู่ ฉันไปรับประทานอาหารค่ำกับพวกเขา หลังจากนั้นพวกเขามาส่งฉันยังที่พัก หน้าต่างมืด... ฉันนั่งลงที่โต๊ะนั่งอยู่ตรงนั้น มองไปยังประตูห้องทั้งสองอันได้แก่ห้องทำงานของไมริชและห้องนอนของเราซึ่งบัดนี้ปิดตายอยู่ ประตูหนึ่งปิดอยู่ มีบางสิ่งแอบมองอยู่ด้านหลัง ประตูนี้จะไม่เปิดถ้าฉันไม่เคลื่อนไหว ไม่มีวันเคลื่อนไหว หยุดเวลาและชีวิต แต่ฉันรู้ว่าฉันจะกลับมาเคลื่อนไหว แล้วประตูก็จะค่อย ๆ เปิด และฉันจะได้เห็นสิ่งที่อยู่ข้างหลังประตู ซึ่งคืออนาคต ประตูแห่งอนาคตจะเปิดอย่างช้า ๆ อย่างโหดร้าย ฉันยืนอยู่ที่ธรณีประตู มีแต่ประตูนี้และสิ่งที่แอบมองอยู่ด้านหลังเท่านั้น ฉันกลัว แต่ฉันก็ไม่กล้าเรียกใครมาช่วยฉันกลัว”

(น. ๒๕๒)

ซีมอน เดอ โบวัวร์ ต่อสู้กับการถูกปิดกั้นมาตลอดชีวิต นับตั้งแต่การถูกปิดกั้นของครอบครัว การถูกปิดกั้นให้อยู่ในกฎระเบียบของ

สังคม การถูกปิดกั้นในเรื่องความรัก ซีมอน เดอ โบวัวร์ คิดว่าการถูกปิดกั้นลักษณะต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ซับซ้อนทำให้เกิดความหวาดกลัว

เธอได้หาวิธีต่อสู้กับสภาพการถูกปิดกั้นต่าง ๆ นานา ผู้กล้าเท่านั้นที่จะประสบชัยชนะในที่สุด.

Abstract **The Love Triangle in Simone de Beauvoir's Novels**

Chintana Damronglerd

Associate Fellow of the Academy of Arts, The Royal Institute, Thailand

Simone de Beauvoir expresses her feminist ideas by creating a love triangle in her novels, generally formed with a man and two women. This article discusses the love triangle through the novel *La Femme rompue* published in 1968.

La Femme rompue is narrated by Monique, wife of Doctor Maurice. Monique and Maurice make an ideal couple who have loved each other for a long time. They have two daughters: Colette is married and lives in Paris as a housewife, Lucienne is working in the United States. Maurice suggests to Monique that she finds a job since all the children are grown up. Monique still enjoys looking after the household and does not seriously consider going to work. Simone de Beauvoir points out here that Monique misses her chance to be free. According to the author, a woman needs to have her own career so that she can live without depending upon a man.

The happy married life of Monique ends when Maurice has another woman, Noëllie Guérard, a lawyer and a widow. Noëllie is beautiful, intelligent and attractive. She represents Simone de Beauvoir's ideal woman. Finally Maurice leaves Monique and spends his life with Noëllie. Monique falls into a hopeless situation: no husband, no children and no career. This event illustrates Simone de Beauvoir's point in *Le deuxième sexe* when she refers to a man as a "sex who kills".

Monique notes at the end of the novel that she is scared. The hidden idea is that a woman needs to overcome this fearful reality because it is not an insurmountable fate.

Key words: Simone de Beauvoir, French novel, feminism, love triangle